

Una altra manera de ser olímpic

L'any que ve assistirem a la desclosa olímpica de Barcelona. Al juliol i agost, els jocs per excel·lència; al setembre els paralímpics per a disminuïts físics; a l'octubre els Special Olympics, per als psíquics. Un dels seus participants segurament serà José M. García.

José Manuel García té 21 anys, treballa de jardiner i cada dimarts i dijous s'entrena amb els seus companys per a una passió, el bàsquet. I és aquesta passió el que el va dur, a ell i un altre company del seu equip, el juliol passat, a Minneapolis (Minnesota, EUA) a participar amb la selecció de bàsquet en els Special Olympics. Però José està molt lluny de la figura del professional de l'esport; això sí, com a tots els del seu equip, li agrada tant o més que ningú que faci bàsquet.

És espontani, si bé poc xerraire, si no és per coses que l'interessin de debò, com ara l'esport: "Practico el bàsquet des dels tretze anys, i ara en farà tres que sóc a la selecció", està orgullós del lloc a què ha arribat i de seguida comenta que a Minneapolis van quedar subcampions. "No està malament, ¿oi?", diu amb un somriure de modèstia mal dissimulada.

CASA I FEINA

José va néixer al barri de la Mina, a Barcelona, i els seus pares aviat se'n van desentendre. Ha passat per molts centres especials: Caldes de Montbui, Sabadell, Vilassar de Dalt i finalment Terrassa. Ara viu en un pis-residència amb cinc nois més i una monitora. Fins fa tres mesos estava sota la custòdia del Tribunal Tutelar de Menors. Ara depèn del taller on treballa, l'Amat-Roumens de Terrassa: "Faig de jardiner; l'última cosa que he fet ha estat plantar flors al Centre cultural de Terrassa". El seu equip està afi-

liat a l'ACELL (Associació Catalana per l'Esport i el Lleure per a disminuïts psíquics), que s'encarrega des de fa sis anys d'organitzar competicions per a l'1'5% de la població, a tots els nivells, en tots els esports i arreu de Catalunya. A més organitza els Special Olympics.

TRENCANT TÒPICS

Aquest esportista, com tots els seus companys, no fa pensar en la típica i tòpica imatge del disminuït psíquic, no porta el pentinat de la mamà ni duu roba del seu germà gran o del seu pare quan era jove. S'ha tallat els cabells a la moda com qualsevol xicot i vesteix com vol. També porta una arracada en forma de creu a l'orella esquerra, perquè sí, perquè li agrada.

I a més fa l'esport que vol: "A Vilassar fèiem partits amistosos contra altres tallers i l'entrenador em va animar a dedicar-m'hi". Això l'ha canviat molt: "Amb la meua manera de ser, conec més gent. Faig alguna cosa per a mi, ningú no em pot dir res i ho faig bé. Estic a la selecció". No recorda res dolent, d'aquest esport, i deixar-ho seria molt dur: "Hi he pensat a voltes, pels amics, per la mossa... Em pren molt de temps, el dissabte, quan ella pot venir, resulta que jo me'n vaig a fora a jugar, i això em fastigueja molt. Però ja ho vaig dir un cop, jo per ningú no deixo el bàsquet". Cal una actitud dura i seriosa i triar. Això no és esport "extrascolar"; va més enllà, demana una gran dedicació i ell té

Tot l'equip té un gran sentit de solidaritat.

temps de fer-ho.

OLIMPIADA 92

I també, com qualsevol esportista, pensa en el norantados: "La cosa més segura és que hi vagi". Quan tu hi vas ell ja en torna, sap com responen els grans jugadors a les entrevistes i no vol deixar-se endur per la gran il·lusió que se li escapa pels ulls: "Tinc ganes d'anar-hi i més quan es fa al meu país". Evoca el missatge dels seleccio-

nats: "Lluitar pel meu país i anar on hi ha molts amics meus; fer-ho el millor possible. Hi vaig amb la selecció de Catalunya i lluitaré contra altres països".

En José i tot el seu equip són conscients, sense complexos, que els jocs normals i els Special Olympics són diferents: "Quant a professionalitat i tècnica; nosaltres juguem per orgull, no per diners ni per res". Són, de llarg, els més olímpics, segons els representants de l'ACELL, ja

que practiquen un esport perquè els agrada.

L'última fita olímpica va ser un èxit, als EUA la gent va respondre molt bé i vuitanta-cinc mil espectadors, a més de cantants i actors famosos, aplaudiren amb entusiasme l'esforç constant. A José li agradaria que passés

de bo que fos veritat..."

EL MÓN I LES NOIES

L'agafo fora de joc quan parlem d'altres coses a part el bàsquet, com dels recents canvis a l'URSS. De seguida es mostra comprensiu: "Deuen tenir les seves raons,

una espurna d'emoció: les noies. "¡Bé! Tinc algunes xicotes" —jell més que ningú!—; "aquí a Terrassa hi ha molts cornuts" —és un entès en la matèria—. Cada cap de setmana se'n va a ballar a la discoteca a l'horari de tarda-vespre. Conscient de la seva corpulència, resol els problemes

posa quan el seu tutor ho creu oportú. Surt de marxa, uns col·legues i una noia per a estimar, que per a això sí que té temps i molta capacitat. Lluny, molt lluny resta la marginació per una ingenuïtat massa manifesta, o perquè no fa allò que sap fer. Viu tocant de peus a terra i, si bé

Special Olympics

Aquesta organització aplega més de 119 països de tot el món. L'objectiu és de promoure l'esport entre la població psíquicament disminuïda, tasca que a l'estat espanyol va a càrrec de l'ACELL. Com a entitat d'àmbit català, l'ACELL no podia participar activament en campionats mundials. D'altra banda, tampoc no hi havia cap organització espanyola preparada per a fer-ho, de manera que es van adherir a una organització creada per la fundació Kennedy (Special Olympics) per poder dur a terme aquest projecte engrescador. El preu a pagar és que ho havien de muntar a nivell estatal.

Special Olympics té signada una carta de protocol amb el COI, de cooperació i d'utilització legal del mot olímpic. No té gaire relació amb el COOB. I de fet els Special Olympics del 92, l'ACELL els organitzarà a Vilanova i la Geltrú —i a Barcelona només

per la parafernàlia olímpica.

La ideologia també és força diferent: els atletes se seleccionen per crèdits; no interessa saber qui és el disminuït més ràpid o el que salta més, sinó que tots saltin al màxim, i per sèries equilibrades.

"La intenció d'aquesta organització és que, onsevulla que es facin, mobilitzin voluntaris i administració, i que quan s'hagin acabat, representin un canvi per als disminuïts d'aquell lloc" explica el president d'Special Olympics (Espanya) Francesc Martínez de Foix. Al mateix temps, "es tracta de modificar els prejudicis de la gent, perquè la societat s'enriqueix quan assimila la diferència" —explica el directiu.

Per tot aquest seguit de característiques, els responsables de l'ACELL parlen dels més olímpics, ja que el que més compta és l'esforç diari.

O.C.

JORDI MORERA

el mateix al noranta-dos a Barcelona: "També nosaltres ens ho prenem seriosament".

Té un model en què s'emmiralla: "Villacampa, de la Penya, és el jugador més complet". En una altra dimensió hi ha els Bulls de Chicago, de la NBA, un somni. El nostre jove olímpic sap que en sap i a més en té proves: "Vaig tenir una entrevista amb Lolo Sainz i em va dir que potser un dia m'avisaria per a fer-me unes proves". Ara, no és tan ingenu: "Tant

com aquí. A mi també m'agradaria que tinguéssim la independència, però no voldria que fos amb una guerra; res de matar ningú de cap part". I es queixa del govern, ja més segur de si mateix: "Haver enviat soldats d'aquí al Golf Pèrsic. Això no ens tocava als catalans, nosaltres som massa bona gent i tenim altra feina", intueix per on van els trets.

Però hi ha un tema amb el qual, només parlar-ne, se li obren els ulls per deixar anar

de gelosia amb baralles i fins i tot mostra, orgullós, l'última ferida que s'ha fet. És un caràcter impulsiu.

Aquest és el món d'aquest esportista, la idea del bàsquet l'ha portat a valorar-se molt més. Fa el que ell vol fer, ni més ni menys. Treballa en el que pot, però no és una passió. Cobra un sou, tot i no tenir l'absoluta propietat dels seus estalvis, perquè consideren que encara no ha demostrat que sigui prou responsable. De totes maneres, en dis-

alguns cops se n'aprofita, també és conscient de la seva condició.

És un disminuït psíquic, però no una càrrega, és un esportista olímpic, no perquè calia buscar algú per complir l'expedient sinó perquè, com tots els companys del seu equip, s'esforça durant tot l'any per superar-se. No és important ser el millor, sí que ho és, en canvi, de fer-ho cada dia una mica més bé.

Oriol Cortacans